

VITA MARINA

Zeebiologische documentatie

Versijnt maandelijks

24e jaargang nr. 9 - september 1974

INHOUD: 10 bladzijden
BUIKPOTIGEN pag. 133—134
MARIENE FLORA pag. 7—8
AQUARIOLOGIE pag. 43—44
VARIA MARITIMA pag. 277—278
REGISTER pag. 29—30



20 oktober of wel het congres van Biologia Maritima nadert met rasse schreden. Het programma dat u thans ontvangt, geeft u een goed beeld van de variatie en de veelheid van het programma. Mocht u nog getwijfeld hebben of u wel zoudt gaan, dan is naar wij hopen vast en zeker deze laatste twijfel thans weggenomen. Nog slechts enkele weken resten. Verzekert u dus snel van toegangsbewijzen en als u dat wilt van bonnen voor een lunchpakket en consumpties. Voor de rest volstaan wij met u naar het programma te verwijzen, waarin u ook allerlei technische aanwijzingen aantreft. Tot ziens op 20 oktober 1974!

De bestelde toegangsbewijzen, consumptiebonnen e.d. worden u NIET toegezonden. Zij liggen voor u gereed bij de ingang van de congreszaal en zullen u bij uw komst worden overhandigd.

Indien u nog telefonisch contact met de stichting wilt opnemen — telefoon 070 - 24 36 89 —, doet u dat dan op woensdagen van 19.30—22.30 uur of op zaterdag van 10.00—13.00 uur. Hartelijk dank.

ZEENATUURBESCHERMING

• President Marcos van de Filippijnen heeft onlangs bij decreet de exploitatie van koraal aan een streng vergunningsstelsel gebonden. Overtreding van dit decreet wordt als diefstal beschouwd. Vergunningen worden uitsluitend verleend aan Filippijnse burgers en niet aan buitenlandse maatschappijen, die de laatste tijd nogal belangstelling toonden voor het rijke koraalgebied aldaar. Of dit decreet is ingegeven door natuurbeschermende dan wel economische motieven, kan men zich met E. Wils in Gloria Maris met recht afvragen.

• Twee Israelische microbiologen, prof. Eugen Rosenberg en David Gutnick hebben een bacterie, Artrobacter, afgezonderd, die de parafine van de ruwe olie verslindt en daardoor kan worden „ingezet” tegen de olievervuiling van de zee. Proefnemingen bij tankers, die in ballast voeren, hadden een opmerkelijk succes: de tanks behoeften niet meer te worden gereinigd. Volgens de geleerden zijn de bacteriën onschuldig voor andere zeedieren.

PARELOESTERS DOORGELICHT

Bij het zoeken naar natuurparels in pareloesters moet de schelp worden opengeboren. Dat niet elke pareloester een begeerde natuurparel bevat, is genoegzaam bekend. Vele pareloesters gaan dan ook op deze manier verloren. De schelp heeft door de eeuwen heen altijd wel zijn weg gevonden naar de parelmoerverwerkende industrie. In sommige gebieden is men ertoe overgegaan de pareloesters aan een röntgenonderzoek te onderwerpen, hetgeen niet alleen tijd bespaart maar tevens het pareloesterbestand beschermt. Immers, indien het röntgenbeeld geen parel te zien geeft, gaat de oester onbeschadigd terug in zee met opnieuw de kans toch nog eens een mooie natuurparel voort te brengen.



Voor de aandachtige zoeker biedt het Nederlandse strand toch nog regelmatig leuke vondsten. Zo troffen T. en R. Stoop in juni 1973 een exemplaar van de wijde mantel, *Aequipecten opercularis* (L.) aan bij Kijkduin, in september 1973 nog een exemplaar met een diameter van 37 mm bij Wassenaar en ten slotte een levend exemplaar op 23.6.1974 weer bij Kijkduin. Kijkduin leverde hun bovendien nog twee exemplaren van de gedoornde hartschelp, *Acanthocardia echinata* (L.) in juni 1974, een trapgevel, *Oenopota turricula* (Montagu) in april 1974 en een parelmoerneut, *Nuculus nucleus* (L.) in december 1973. Han Raven beproefde zijn succes in Zee-land. Zo trof hij op 6.6.1974 bij Vlissingen onder de keien van de Nolledijk een purperslak, *Nucella lapillus* (L.), die geen operculum had. Het volwassen dier was springlevend en de voet was op de plaats waar normaal een operculum zit, wat dikker, hetgeen nuttig is bij het afsluiten van de mondopening van de schelp. Niet zelden worden vulken, *Buccinum undatum* L. gevonden met een zeer klein operculum. Let u ook eens op dergelijke bijzonderheden en maak er melding van. Een dag later, 7.6.1974 leverde wederom succes op en wel bij Ritthem, buitendijks bij het voormalige fort Rammekens vond Han in en om een klein krekensstelsel veel muisenootjes, *Ovatella myosotis* (Draper-naud), waaronder 7 levende exemplaren, meerdere tere dunschalen, *Abra tenuis tenuis* Montagu (doubletten) en zeer vele wadslakjes, *Peringia ulvae* Pennant, die in poeltjes tussen het gras op het slik en in de toppen van de grassprietten waren te vinden. Tenslotte trof hij op een paalhoofd nabij Breskens 8 levende volwassen schaalhorens, *Patella vulgata* L., aan, die Han, waarvoor alle lof!, liet zitten.

Helemaal in het noorden op de bosplaat op Terschelling bij paal 23 werd Dick Hoeksema op 25.5.1974 eigenaar van een rechterklep van een pholade, *Pholas dactylus* L. in redelijk gave toestand met een lengte van 108 mm en een hoogte van 31 mm. Het tandje (apophyse) en de accessorische schelpstukken ontbraken. De harde NNW-wind en een hoge vloed (de dag tevoren was springvloed) hadden deze klep op het strand gedeponneerd tezamen met stukken hout, waarin ruwe en Amerikaanse boormossels, 2 fraai getekende doubletten van de tapijtschelp, *Venerupis pullastra* (Montagu) en ten slotte een emmer met daarop een elftal doubletjes *Heteranomia squamula* (L.), waarvan de grootste 11 bij 11½ mm mat.

SCHILDPAD ALS MENSENREDDER

Een vrouw, die nabij de Filippijnen een zinkend schip moest verlaten, greep een reuzenschildpad, die toevallig langszwom. Twee dagen zwom de schildpad met de schipbreukelinge rond zonder te duiken. Toen werd de vrouw door een Filippijns marinevaartuig opgepikt. De schildpad zwom nog enkele malen rond het schip om daarna te verdwijnen.

Tot ziens op ons
 ZEEBIOLOGISCH
 CONGRES 1974
 20 oktober a.s.
 in de aula van het
 tweede Vrijz. Chr.
 Lyceum
 Goudsbloemlaan 131
 DEN HAAG
 Aanvang 10 uur